

C166 – LEE22

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2006-2007

19 april 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten van de wijziging van artikel 25 van het jachtdecreet	1
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ophaling en verwerking van afvalbanden, in het bijzonder in de landbouwsector	
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opslag van autobanden op landbouwbedrijven	2
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toekomst van de Hippodroom van Groenendaal	4
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van de federale heffingen op wegwerpverpakkingen op het Vlaamse afvalbeleid	7
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over onderzoek naar de schadelijkheid van kunststofmatten en kunstgrassen	8
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het opvullen van beekvalleien met grondoverschot	10
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het behandelen van uitgegraven onbruikbare grond	14
Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de behandeling in het nieuwe mestdecreet van champost afkomstig van champignonkwekerijen	15
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gevaar op de verspreiding van botulisme in de veestapel	17

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoeringsbesluiten van de wijziging van artikel 25 van het jachtdecreet

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, op 9 november 2006 heb ik u ondervraagd over de uitvoeringsbesluiten betreffende ons voorstel van decreet, goedgekeurd op 31 mei 2006, houdende wijziging van artikel 25 van het Jachtdecreet. Intussen blijft het stil rond de uitvoeringsbesluiten. De betrokken doelgroep wacht op een correcte en soepele behandeling van de schadeclaims. Het zou best zijn dat de uitvoeringsbesluiten nog voor het zomerreces worden genomen.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in verband met de uitvoeringsbesluiten betreffende de wijziging van artikel 25 van het Jachtdecreet? Zullen die er zijn voor 31 mei 2007, een jaar na de goedkeuring van het decreet in het Vlaams Parlement?

Mijnheer de minister, u zou eventueel een onderscheid kunnen maken tussen de algemene wildschade, die vrij complex is, en de regeling voor de problematiek van de ganzen. Op die manier kunnen zowel de vaststelling, de berekening als de betaling op een eenvoudige manier gebeuren en snel operationeel worden.

In welke middelen hebt u voorzien in de begroting en op welke posten zijn die middelen ingeschreven?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer De Meyer, ik zal kort overlopen wat er intussen allemaal is gebeurd en waar we nu staan.

In januari is er met het oog op een gezamenlijk gedragen basisintuïtie in deze problematiek, op mijn verzoek een terreinbezoek doorgegaan met onder meer mensen van het Agentschap voor Natuur en Bos, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, of INBO, en het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, of ILVO. Het ILVO zit onder de vleugels van de minister-president.

Op grond daarvan werd beslist dat het ILVO, op basis van veldproeven, de basis moest aanleveren voor een in de praktijk toepasbare methodiek om, bij afzonderlijke gevallen, de hoogte van de teeltschade vast te stellen.

Tegelijk werd vastgesteld dat het INBO, dat onder mijn vleugels zit, over bruikbaar feitenmateriaal beschikte over het totale aantal ganzen dat gemiddeld jaarlijks in het Vlaamse Gewest neerstrijkt. Dit laat toe om, naar analogie met de inbreng van het KMI, bij stormschade te voorspellen waar de belangrijkste schade zal optreden, en dus welke claims van buitenmatige schade plausibel zijn.

Tegelijkertijd moeten we een beleid trachten te voeren ter voorkoming en geleiding van bijvoorbeeld de ganzenschade, zodat op een kosteneffectieve manier kan worden omgesprongen met overheidsmiddelen.

In de loop van maart heeft een opvolgingsvergadering plaatsgevonden, alsook een vergadering met de mensen van de provincie West-Vlaanderen, die heel wat onderzoeks- en studiewerk over de problematiek hadden verricht. De resultaten van deze werkzaamheden werden grondig besproken en er werd een verdere opvolgingsvergadering vastgelegd in mei.

Het uitvoeringsbesluit op artikel 25 van het Jachtdecreet is momenteel in voorbereiding en er is een eerste voorontwerptekst opgemaakt. Het is vooral een procedurele tekst die nu wordt aangevuld met inzichten die verworven zijn op basis van voormeld overleg en van de nog te ondernemen onderzoeksactiviteiten.

Mijnheer De Meyer, ik zal mijn best doen om dit nog voor het zomerreces te finaliseren. U zult het me echter niet kwalijk nemen indien dat niet lukt. In dat geval is het voor vlak na het reces.

Op de begroting 2007 wordt een extra bedrag van 25.000 euro ingeschreven op de post 361B3401 van het Minafonds.

Mijnheer De Meyer, ik neem uw suggestie mee en zal nagaan of een onderscheid tussen algemene wildschade en ganzenschade kan worden meegenomen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik wil u danken voor uw antwoord. Ik wil ook alle mensen danken die hier ondertussen aan gewerkt hebben, want het is belangrijk dat we op korte termijn een transparante regeling krijgen.

Mijnheer de minister, ik zou u graag voor de vakantie met veel zaken feliciteren, maar uiteraard ook met deze uitvoeringsbesluiten. U zult begrijpen dat ik u anders na de vakantie opnieuw een vraag zal moeten stellen.

Maar ik ben ervan overtuigd dat het overbodig zal zijn, gezien uw inzet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ophaling en verwerking van afvalbanden, in het bijzonder in de landbouwsector

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opslag van autobanden op landbouwbedrijven

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden is niet zonder enig probleem tot stand gekomen en is bijgevolg pas operationeel sinds 2005.

Nog steeds doen zich bij de uitvoering van deze milieubeleidsovereenkomst problemen voor. Zo stelden we bij de bespreking van een aantal beleidsovereenkomsten vast dat het beheersorganisme voor afvalbanden, Recy-tyre, er nog niet in slaagt om de streefcijfers voor loopvlakvernieuwing te behalen. Naast deze tekortkoming werd ook meermaals aandacht gevraagd voor de voorraden afvalbanden die nog steeds in de landbouwsector verblijven, daar vooral dienst doen als afdek materiaal bij voederkuilen, en zo als illegaal afvalmateriaal worden beschouwd.

Door de verantwoordelijke van OVAM werd aangekondigd dat in januari 2006 gesprekken zouden worden opgestart om de problematiek aan te pakken. Mijnheer de minister, in antwoord op een schriftelijke vraag van 15 februari 2006 stelde u dat er op die aangekondigde vergadering een denkspoor werd uitgewerkt om afvalbanden van landbouwers gratis in te zamelen. De voorstellen werden dan op een vergadering van 6 maart 2006 verder uitgewerkt.

Nu blijkt dat de beheersorganisatie Recy-tyre toch niet bereid zou zijn om de afvalbanden bij de landbouwers gratis op te halen. Er zijn onvoldoende financiële middelen en er ontbreekt een budget voor, luidt het. De beheersorganisatie alsook de Boerenbond zijn van mening dat de overheid hier een handje moet toesteken, ofwel door een gedoogbeleid, ofwel door de gratis ophaling van afvalbanden.

Mijnheer de minister, ik denk dat het hoog tijd wordt dat er een oplossing komt voor de landbouwers, die nog altijd

met deze grote afvalhoop geconfronteerd worden. Nu wordt het nog gedoogd, maar ik denk dat we in de toekomst echt naar een oplossing moeten gaan.

Mijnheer de minister, kunt u mij meedelen wat eigenlijk de reden is van het falen van het denkspoor dat op de vergadering van 19 januari 2006 en vervolgens in maart door alle betrokken partners werd uitgewerkt? Welke maatregelen worden genomen ten aanzien van de beheersorganisatie, die eigenlijk de milieubeleids-overeenkomst niet naleeft? Welke maatregelen zult u nemen om tegemoet te komen aan deze problematiek in de landbouwsector, die nog over zo'n 120.000 ton afvalbanden beschikt?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik had ook een vraag over dit onderwerp ingediend en wil me dus graag aansluiten bij de vraag van mevrouw Van den Eynde.

Er zijn heel wat landbouwers die autobanden gebruiken om voederkuilen af te dekken, zoals dat in deze commissie al meermaals aan bod is gekomen. In heel Vlaanderen zou het, volgens de enquête die vorig jaar is gebeurd, gaan over 120.000 ton oude autobanden.

Vorig jaar kregen de landbouwers de belofte dat Recy-tyre de banden gratis zou ophalen. Maar de beheersorganisatie voor afvalbanden zegt momenteel noch over voldoende geld, noch over afzetmogelijkheden te beschikken.

Mijnheer de minister, bij de bespreking van de milieubeleidsovereenkomst heb ik gevraagd naar een oplossing voor deze problematiek. Hier werd toen positief op gerepliceerd. Als opvolging wil ik u vragen waarom er ondertussen geen oplossing uit de bus is gekomen. Ik veronderstel dat er meermaals overleg is geweest, dus misschien is er ondertussen wel een oplossing uit de bus gekomen. Hoe denkt u deze problematiek op te lossen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst even situeren wat er allemaal is gebeurd.

De bestaande milieubeleidsovereenkomst voor afvalbanden werd in 2003 afgesloten. Het is belangrijk dat in die beleidsovereenkomst een gratis ophaling van afvalbanden uit de vervangingsmarkt is opgenomen. Dat gebeurt wanneer een consument nieuwe banden aankoopt. De gratis ophaling van afvalbanden geldt bijgevolg niet voor die afkomstig van historische stocks, landbouwsilo's, stortplaatsen en afvalbanden

vanuit het buitenland of de autosloop, aangezien in deze situaties geen nieuwe banden worden aangekocht.

Om een oplossing te zoeken voor de problematiek van de afvalbanden in de landbouwsector werd in 2006 herhaaldelijk overleg gepleegd tussen de landbouwersorganisaties en het beheersorganisme Recytyre. Belangrijk is te benadrukken dat het uitwerken van een oplossing voor de banden van landbouwers in samenwerking met het beheersorganisatie louter gestoeld is op de goodwill van Recytyre, aangezien zij via de MBO niet verplicht kan worden een gratis ophaling voor deze banden uit te werken. De OVAM is ook steeds aanwezig geweest bij dat overleg, als waarnemer.

Het is ook nog belangrijk te vermelden dat de banden die aanwezig zijn in landbouwbedrijven, worden beschouwd als bedrijfsafvalstoffen. Volgens de Vlaamse afvalstoffenwetgeving moeten die regelmatig worden afgevoerd door een erkend overbrenger van afvalstoffen. Gelet op het gebruik van deze banden als dek materiaal voor silo's en de beperkte milieuhygiënische impact, beschouwt de OVAM de aanwezigheid van deze afvalbanden niet als een illegale opslag van afvalbanden. Deze situatie wordt momenteel dus gedoogd, op voorwaarde dat het aantal banden in verhouding staat tot het gebruik ervan, en er dus geen nieuwe afvalbanden worden aangetrokken. Ook moeten de banden op een vloei-stofdichte vloer worden bewaard als ze niet worden gebruikt als afdek materiaal. Met andere woorden, de risico's voor het leefmilieu moeten worden beperkt. Dat is u wellicht allen bekend, maar het is goed dit nog even in herinnering te brengen.

Ook naar aanleiding van deze vragen en gezien de bestaande problematiek bij landbouwbedrijven, is er overleg gepleegd tussen de verschillende organisaties. Dat heeft in 2006 geleid tot een voorstel van Recytyre om een uitwisselingsplatform voor afvalbanden voor landbouwers op te richten. Het uitgangspunt hierbij was dat het aantal afvalbanden bij landbouwers niet meer mocht toenemen. Via een internettoepassing kunnen landbouwbedrijven hun overtollige afvalbanden aanbieden. Landbouwbedrijven met een tekort aan afvalbanden zouden die dan kunnen gebruiken. Zo wordt vermeden dat er nog meer afvalbanden in het landbouwcircuit zouden terechtkomen en wordt de landbouwers de mogelijkheid geboden zich gratis te ontdoen van hun overtollige afvalbanden.

Verder heeft Recytyre de mogelijkheid bekeken om jaarlijks in een beperkt bedrag te voorzien om een deel van de afvalbanden bij landbouwers gratis op te halen, op voorwaarde dat de financiële toestand van Recytyre dat zou toelaten. De landbouwbedrijven konden zich inschrijven om in aanmerking te komen voor de gratis ophaling. Gezien de massale reacties van de landbouwsector bleek al gauw dat de financiële middelen van

Recytyre onvoldoende groot zijn om alle aangeboden afvalbanden uit de landbouwsector op korte termijn gratis te laten ophalen. Wat wel concreet mogelijk is, zal het voorwerp uitmaken van verdere besprekingen tussen de landbouworganisaties en Recytyre. We hebben dus nog niet volledig een oplossing gevonden die voldoening geeft aan alle partijen, en zeker niet aan de landbouwsector, maar er is wel het uitwisselingsplatform en de gratis ophaling binnen de financiële mogelijkheden van Recytyre. De milieubeleidsovereenkomst voorzorg niet in die gratis ophaling.

Dan was er nog de vraag naar de mogelijke oplossingen. Het lijkt me belangrijk dat het gedoogbeleid van de OVAM wordt voortgezet, onder de voorwaarden die ik daarnet heb gegeven. Het uitwisselingsplatform is interessant in die zin dat landbouwers die banden nodig hebben als afdek materiaal, die via dat platform kunnen verkrijgen. We zullen dat moeten blijven evalueren en eventueel aanpassen. Het grote punt is het gratis ophalen. Het beheersorganisme stelt dat de overeenkomst het daar niet toe verplicht, maar wil dat wel doen, in die mate dat het voldoende financiële draagkracht heeft om dat te financieren. Het gevolg hiervan is dat er slechts een beperkte inzameling op jaarbasis wordt toegelaten. Momenteel overweegt de overheid geen financiële tegemoetkoming. Het is immers niet wenselijk om in deze materie het basisprincipe dat de vervuiler betaalt, te verlaten. De afvalbanden bij landbouwers zijn reguliere bedrijfsafvalstoffen, waarvan de landbouwer zich wil ontdoen.

We hebben dit probleem ter harte genomen. Er is heel wat overleg over geweest. Daar zijn concrete initiatieven uit voortgevloeid. Ik zal voort overleg plegen met het beheersorganisme Recytyre. Ik heb begrepen dat die gratis ophaling om de voorraad af te romen het meest efficiënt is. Er zijn echter financiële beperkingen. We moeten er rekening mee houden dat die overeenkomst Recytyre niet verplicht om dit te doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik leid eruit af dat het niet echt noodzakelijk is dat landbouwers nog afvalbanden zouden weren uit hun bedrijf. Die banden worden er immers gebruikt als afdekmiddel. Door dit te blijven gedogen, lijkt het me dat er geen probleem meer is, of toch geen groot probleem. De mogelijkheid van een uitwisselingsplatform voor afvalbanden die de ene landbouwer te veel en de andere te kort heeft, is een erg goed idee. De vraag rijst hoe we hierover gaan communiceren ten behoeve van de landbouwers. Is er dan nog wel een probleem? Misschien moet op de ene of andere wijze worden geïnventariseerd waar een ophaling dan nog wel echt noodzakelijk is.

Ik denk onder meer aan zwaar versleten autobanden die een grote hinder kunnen vormen. Dat is een echte afvalstof. Misschien is gratis ophaling dan wel een mogelijkheid omdat de hoeveelheid veel minder is. Ik heb het gevoel dat het probleem geen probleem meer is als afvalbanden op landbouwbedrijven worden gedoogd. De hoeveelheid afvalbanden die dan nog moet worden afgevoerd, daalt enorm.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het ruilplatform is een zeer interessant instrument dat we goed moeten uitbouwen. De groei van de stapel autobanden wordt erdoor tegenwerkt en het helpt de landbouwers verder. Ik denk dat het ruilplatform nog niet actief is. Tegen wanneer denkt u dat ruilplatform te activeren?

Ik heb begrepen dat er al gratis ophaling van de autobanden gebeurt binnen de financiële mogelijkheden. Hoe gebeurt dit in de praktijk? Ik heb daar geen zicht op. Betekent dit dat elke landbouwer vijf banden per jaar mag indienen? Of betekent dit dat de eerste die zich in dat jaar aanbiedt, gebruik kan maken van de financiële mogelijkheden?

Ik sta volledig achter het principe van de vervuiler betaalt. Ik stel me wel de vraag of de landbouwers effectief als enige vervuilers kunnen worden beschouwd. Zij zijn in eerste instantie niet de gebruikers van de banden. We weten allemaal hoe dit is gegroeid. In het verleden werd toegelaten om banden op die manier een tweede leven te geven. Landbouwbedrijven waren op die manier vaak opslagplaatsen. Als ik bij mijn buurman-landbouwer banden kon achterlaten, dan was dat voor mij de gemakkelijkste oplossing. Op die manier zijn heel wat banden bij landbouwers beland. Ik wil daar in de verdere discussies aandacht voor vragen. Is de landbouwer dan wel de enige of echte vervuiler?

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, we zullen daarover verder overleg plegen en zo snel mogelijk het uitwisselingsplatform concretiseren en communiceren. Landbouwers waren in het verleden misschien afnemers van banden die ze zelf niet nodig hadden. Het is heel belangrijk dat OVAM gedoogd dat landbouwers banden gebruiken als afdekmiddel, maar ze mogen niet blijven zitten met een stock die ze niet gebruiken voor het afdekken. Het is vanuit dat historisch verleden dat we proberen om Recytyre ertoe te brengen om de ophaling gratis te doen in de mate van het mogelijke. Over wie daar als eerste voor in aanmerking komt, kunnen we praktische afspraken maken met de landbouworganisaties om dit op een ordentelijke wijze te laten verlopen.

Mevrouw Van den Eynde, wanneer de banden worden gebruikt voor het afdekken, zet OVAM het gedoogbeleid verder. Opslagplaatsen of hopen banden die daar niet voor worden gebruikt, moeten zo snel mogelijk

worden verwijderd. Dat blijft het uitgangspunt. Ik ga ervan uit dat we met verder overleg dit probleem zullen kunnen oplossen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Hebt u er zicht op hoe groot het probleem dan nog wel is?

Minister Kris Peeters: Ik heb er geen zicht op over hoeveel banden het gaat. Ik ga ervan uit dat als we een aantal banden die worden gebruikt als afdekmiddel, van het totaal kunnen aftrekken, de hoeveelheid wel minder zal zijn maar toch nog steeds aanzienlijk. We moeten in overleg met de landbouworganisaties nagaan hoe we dat pakket aan banden weg kunnen krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toekomst van de Hippodroom van Groenendaal

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Op 17 maart 2004 heeft het Vlaams Parlement het decreet-Denys goedgekeurd over de toekomst van de paardensport in Vlaanderen. Dat decreet is goedgekeurd met een alternatieve meerderheid, tot groot ongenoegen van onze groene en socialistische collega's. Dat decreet wordt echter maar voor een heel klein deel uitgevoerd.

De Vlaamse Federatie voor Paardenrennen heeft mij daarover gecontacteerd. Ik ben zelf niet echt thuis in de wereld van de galopdiscipline. Ik heb er echter wel een band mee omdat ik afkomstig ben van Sterrebeek. In Sterrebeek is de baan gesloten en komt er een golfterrein. Hetzelfde is gebeurd in Oostende met de Wellingtonrenbaan. Waregem is nog uitsluitend een hindernissenbaan. Om de toekomst van de paardensport te garanderen, moeten er renbanen zijn. Er is nog één baan die daarvoor geschikt is, met name Groenendaal. Groenendaal is eigendom van het Vlaamse Gewest. De oefen- en renbaan wordt door de Société Royale d'Encouragement pour l'Amélioration des Races de Chevaux en Belgique verhuurd aan het Vlaamse Gewest, dat eigenaar is van de beide banen. De tribunes zijn opgetrokken in de jaren tachtig en zijn eigendom van die Société, die intussen in vereffening is. De huur loopt ten einde op 31 december 2008. Er hebben renactiviteiten plaatsgevonden tot 2004.

Mijnheer de minister, de ren- en oefenbaan is eigendom van het Vlaamse Gewest. Deze baan ligt in bosgebied en is onderworpen aan de habitat- en vogel-

richtlijnen binnen het project van Natura 2000. Recente gesprekken tussen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Federatie voor Paardenrennen over de voortzetting van de reactiviteiten gaven geen concreet resultaat.

Er is een werkgroep opgericht, de werkgroep Groenendaal, die op 25 januari 2006 eenmaal is bijeengekomen. Daar zijn geen conclusies uit voortgekomen.

Mijnheer de minister, de reactiviteiten moeten verenigbaar zijn met de richtlijnen die eigen zijn aan Natura 2000. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering? Het standpunt blijft zeer onduidelijk en vaag. Die werkgroep schijnt niet meer samen te komen. Is het mogelijk dat het gewestplan een historische activiteit als de paardenrennenactiviteiten zomaar opzij schuift waardoor het onmogelijk wordt om in de toekomst de galopdiscipline in Vlaanderen uit te oefenen?

Mijnheer de minister, de toekomst van de paardenrennen in Vlaanderen ligt in uw handen. De gloriejaren zijn voorbij. De spelinzet is met bijna 100 percent gedaald. Het aantal actieve renpaarden is met de helft gereduceerd. De sector heeft een enorme duik genomen. Het Vlaams Parlement had met dit decreet-Denys bij ruime meerderheid de wil uitgedrukt dat het Vlaamse Gewest hier een leidende rol zou in spelen. De hoop is dan ook op u gericht, mijnheer de minister. Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Van Rompuy, ik zal u een uitgebreid antwoord geven, wat echter niet betekent dat het u ook voldoening zal schenken.

De renbaan van Groenendaal, een deelgemeente van Hoeilaart, ligt in een gebied dat de Vlaamse Regering, bij beslissing van 14 februari 1996, samen met een reeks andere gebieden, aan de Europese Commissie heeft voorgesteld als gebied van communautair belang, in uitvoering van artikel 4, lid 1, van de Europese habitatrichtlijn. Krachtens dat artikel moest dat gebeuren op basis van louter ecologische criteria en van relevante wetenschappelijke gegevens. Er mocht dus geen rekening worden gehouden met andere motieven zoals culturele, sociale of economische redenen.

Nadat de Commissie oordeelde dat de in 1996 voorgestelde lijst van gebieden onvolledig was, werd de lijst in 2001 vervangen door een nieuwe lijst op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 mei 2001. Deze beslissing werd gegoten in een besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002, dat integraal in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd.

Dat besluit vermeldt niet alleen alle aan de Europese Commissie voorgestelde gebieden – de speciale be-

schermingszones – maar duidt ook per gebied de habitats en soorten aan waarvoor die gebieden werden voorgesteld. Het bevat eveneens de kaarten met de afbakening van de gebieden. Artikel 1, punt 8, van dat besluit bepaalt dat het gebied dat in bijlage 8 van dit besluit wordt aangemerkt met de code BE2400008 (1-2), en dat bekendstaat onder de naam Zoniënwoud en gelegen is in de gemeenten Hoeilaart, Overijse, Sint-Genesius-Rode en Tervuren, wordt vastgesteld als gebied dat in uitvoering van artikel 4, lid 1, van de habitatrichtlijn door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone.

Intussen heeft de Europese Commissie, bij beschikking van 7 december 2004, dit gebied van communautair belang verklaard. Dat betekent dat het op de lijst van gebieden van communautair belang staat, in uitvoering van artikel 4, lid 2, derde alinea, van de habitatrichtlijn.

Mijnheer Van Rompuy, u hebt zelf verwezen naar de werkgroep Renbaan van Groenendaal. Die is na 25 januari 2006 nogmaals samengekomen op 3 februari en op 27 maart 2006. De vertegenwoordigers van de verschillende bevoegdheden – Ruimtelijke Ordening Vlaanderen, Onroerend Erfgoed Vlaanderen, Agentschap Infrastructuur, Agentschap voor Natuur en Bos – zijn, ieder voor wat hun materie betreft, nagegaan wat nodig en mogelijk is voor renbaanactiviteiten, rekening houdend met de ligging in speciale beschermingszone.

Nodig zijn onder meer de aanleg van een aangepaste toegangsweg, investeringen in tribunes en stallingen, terreinheraanleg, drainage, vegetatiewijzigingen enzovoort, en dit alles gebaseerd op een wijziging van het planologisch statuut van het gebied, inclusief uitsluiting uit het VEN.

De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat er geen verenigbaarheid zou kunnen worden bereikt tussen enerzijds deze openbare en private investeringen en activiteiten die nodig zouden zijn met het oog op de organisatie van een rendabele renbaanexploitatie en anderzijds de status van speciale beschermingszone.

Op de vraag of renbaanactiviteiten op de renbaan verenigbaar zijn met de richtlijnen eigen aan Natura 2000, werd vervolgens nog eens advies ingewonnen bij de juridische dienst van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Wat de van toepassing zijnde bepalingen betreft, zijn de belangrijkste bepalingen die van artikel 36ter, paragraaf 2 tot en met 6, van het decreet Natuurbehoud. Ze zijn zelf een uitvloeisel van artikel 6, lid 2 tot 4, van de habitatrichtlijn.

Artikel 36ter, paragraaf 2, is van toepassing op alle activiteiten, dus ook op activiteiten waarvoor geen voorafgaande toestemming – vergunning, machtiging of ont-

heffing – is vereist en op activiteiten die al bestonden op het ogenblik dat het gebied werd voorgesteld.

Wanneer een reeds bestaande activiteit in het habitatrichtlijngebied Zoniënwoud een verslechtering van de kwaliteit van de in punt 2 vermelde natuurlijke habitats of de habitats van de in datzelfde punt vermelde soorten zou dreigen te veroorzaken, of een significante verstoring van die soorten, dan moet de overheid maatregelen nemen om een eind te maken aan die dreigende aantasting of verstoring, hetzij door stopzetting ervan, hetzij door verzachtende maatregelen.

Verder is er de verplichting tot de zogenaamde habitattoets of 'passende beoordeling' die voortvloeit uit artikel 36ter, paragraaf 3 en 4. Deze habitattoets heeft betrekking op de vergunningsplichtige activiteiten, met inbegrip van vergunningen die verstreken zijn en waarvoor een hernieuwing wordt aangevraagd, en op plannen en programma's. Deze plannen, programma's of vergunningsplichtige activiteiten komen in het bereik van zo'n habitattoets wanneer niet op voorhand kan worden uitgesloten dat ze, afzonderlijk of in samenhang met andere initiatieven, invloed kunnen hebben op het behoud of herstel van de gunstige staat van instandhouding van de soorten en habitats waarvoor de speciale beschermingszone is aangeduid.

De habitattoets of passende beoordeling moet worden opgesteld door de initiatiefnemer en is onderworpen aan een advies van het Agentschap voor Natuur en Bos. Een dergelijke passende beoordeling moet met wetenschappelijk onderbouwde redelijke zekerheid leiden tot het besluit dat het voorgenoemde RUP of de vergunningsplichtige activiteiten geen schadelijke gevolgen hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Zoniet mag een dergelijk RUP in beginsel niet vastgesteld worden of kan de activiteit niet toegestaan worden.

In principe bestaat er in voorkomend negatief geval een afwijkingsregime ten voordele van de initiatiefnemer, maar dat afwijkingsregime is in essentie gebaseerd op een aantoonbare aanwezigheid van een dwingende reden van groot openbaar belang. Juridisch gesproken lijkt het erop dat paardenrennen onmogelijk beschouwd kunnen worden als vereist omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang in de zin van de habitatrichtlijn en het decreet Natuurbehoud. Zelfs al zou de aanwezigheid van een dergelijke reden van groot openbaar belang aangetoond kunnen worden, dan moet bovendien bewezen worden dat er voor de paardenrennen geen voor de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone minder schadelijke alternatieve oplossingen zijn, waarbij onder meer moet worden gedacht aan alternatieve locaties. Het is dus niet het gewestplan op zich dat de paardenrennen 'opzij schuift'.

Op dit ogenblik is er nog geen uitsluitel over de toekomstige feitelijke bestemming van de renbaan. Het

Agentschap voor Natuur en Bos krijgt pas het effectieve beheer van de renbaan vanaf 1 januari 2009 en dit ingevolge de huurovereenkomst van 12 maart 1982, afgesloten voor een periode van 27 jaar tussen het federale ministerie van Financiën en de Société Royale d'Encouragement pour l'amélioration des races de chevaux en Belgique. Deze vzw werd intussen failliet verklaard, maar de rechten van de overeenkomst worden verder uitgeoefend door de curator.

Dit was mijn heel uitvoerige antwoord, waar u zich vermoedelijk niet echt gelukkig bij voelt. Het enige lichtpunt is misschien dat de feitelijke bestemming van de renbaan nog niet is vastgelegd. Dat zal gebeuren zodra we het beheer daarover in handen hebben.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal dat ook doorsturen naar de Vlaamse Federatie voor Paardenrennen, waarvan de heer Guy Martens het voorzitterschap waarneemt. Het verwondert mij dat die mensen nog een verwachtingspatroon hebben. Ik denk dat zij er alle belang bij hebben de waarheid te kennen en te weten dat die activiteiten daar niet meer zullen kunnen plaatsvinden, rekening houdend met alle mogelijke juridische en ecologische bemerkingen. Ik wil me daar niet over uitspreken, want ik ken er de draagwijdte niet van.

Mijnheer de minister, als u dat hier in alle duidelijkheid verklaart, hebben die mensen ook recht op informatie. Dat betekent dat de baanrensport in Vlaanderen veroordeeld is. Waregem kan niet, Oostende is dicht en Sterrebeek is dicht. Ik weet niet of er in Kuurne nog veel activiteit is. Als de paardenfokkers en drivers maar op één piste meer kunnen rijden, is dat niet meer leefbaar.

Ik ken de juridische draagwijdte niet, maar bestaat er iets ecologischer, zuiverder en mooier dan een renbaanpiste? Sterrebeek wordt een golfcentrum, maar ook daar zijn er heel wat bezwaren. Het moet een golfcentrum van achttien holes worden, maar ik zie dat de mensen die de hippodroom gekocht hebben, moeten vechten om vergunningen te krijgen. Er moeten MER-rapporten en dergelijke gemaakt worden. Als er golfactiviteiten zijn, moet er ook een hotel zijn. Het is de vroegere site van de hippodroom, dus men wil ook wat paardendressuur en stallingen, en er moeten parkings worden gemaakt.

De man die het initiatief heeft genomen om de gronden en de infrastructuur te kopen, heeft nu een masterplan ontwikkeld. Hij zegt dat, als hij hetzelfde zou hebben gedaan in Singapore, hij binnen een jaar alle vergunningen zou hebben, maar hier zal het jaren duren. Het gevolg zal zijn dat het een ecologisch prachtig project

is, maar waarvan we ons kunnen afvragen of het uiteindelijk wel resultaat zal hebben.

Ik weet niet of het allemaal zo verantwoord is dat renbaanactiviteiten in het kader van een habitatrichtlijn niet mogelijk zijn. Ik heb de genesis van al die richtlijnen niet meegemaakt, maar het wordt toch een probleem.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Van Rompuy, u zegt terecht dat duidelijkheid geschapen moet worden en geen valse verwachtingen gecreëerd mogen worden.

Op basis van de stukken van mijn administratie heb ik een zo volledig mogelijk antwoord gegeven. Mocht er, als u het antwoord overmaakt, een juridische tegenargumentatie geformuleerd kunnen worden, wil ik daar graag kennis van nemen. Ik ga ervan uit dat het antwoord alle juridische argumenten meegeeft en dat die onderbouwd zijn. In mijn hoedanigheid als minister van Openbare Werken weet ik hoeveel vergunningen men bij elkaar moet krijgen om effectief een werk uit te voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van de federale heffingen op wegwerpverpakkingen op het Vlaamse afvalbeleid

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb mijn vraag verschillende keren moeten herschrijven, omdat alles in een stroomversnelling zat en telkens andere initiatieven werden genomen of andere voorstellen werden geponeerd door de federale regering. De voorbije maanden was er in de federale regering heel wat discussie over de manier waarop de financiële put in de federale begroting moest worden gedicht. Allerhande voorstellen werden gelanceerd. Zo stelde de federale minister van Financiën eerst voor dat de CO₂-taks een forfaitaire taks moest worden, maar blijkbaar waren niet alle meerderheidspartijen daar gelukkig mee. Het werd daarna duidelijk dat men een taks wilde heffen op verpakkingafval.

De federale superministerraad van 16 tot 19 maart besliste een heffing in te voeren op wegwerpverpakkingen als plastic zakken, plastic eetgerei en huishoudfolie uit plastic en aluminium.

Mijnheer de minister, op Vlaams niveau vormde de uiteindelijk niet behouden federale verpakkingshelling

toch een hinderpaal, omdat nog steeds gewerkt wordt aan de omzetting van de Europese richtlijn. De initieel aangekondigde verpakkingshelling, dus het vroegere voorstel, werd zonder voorafgaand overleg met de Vlaamse Regering aangekondigd.

Mijnheer de minister, in antwoord op mijn interpellatie van 9 november 2006 antwoordde u dat u dat betreunde. Bijgevolg zou u deze discussie op de agenda van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu plaatsen en meer tekst en uitleg vragen.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

Vorig jaar waren er al vergevorderde gesprekken om de Europese verpakkingrichtlijn om te zetten. Mijnheer de minister, u begrijpt dat ik naar aanleiding van al die besprekingen in de federale regering toch vragen heb over hoe het momenteel is gesteld.

Welke impact heeft de federale beslissing op de onderhandelingen over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten? Werd u betrokken bij het tot stand komen van de federale regeringsbeslissing of werd u totaal niet geconsulteerd? Wat is uw standpunt aangaande de nieuwe heffing op wegwerpverpakkingen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Van den Eynde, men kan zeggen dat, strikt juridisch, ieder binnen zijn bevoegdheden blijft. Maar, zoals ik ook al in het verleden heb onderstreept naar aanleiding van uw vorige vragen, leidt het invoeren van zo'n heffing niet tot een groter enthousiasme bij de industrie om met ons een samenwerkingsakkoord af te sluiten. Het is mijn aanvoelen, maar ik ga ervan uit dat dat vrij algemeen is, dat dat niet positief is, maar een negatieve invloed heeft. De industrie zal zich heviger verzetten tegen of minstens een probleem maken van eventuele bijkomende verplichtingen in het intergewestelijk samenwerkingsakkoord. Ik heb ook in het verleden gezegd dat dat delicaat is en, jammer genoeg, negatieve elementen heeft.

Mevrouw Van den Eynde, ik werd daar niet bij betrokken. De federale regering heeft de zaken verder ontwikkeld en heeft me duidelijk laten weten dat ze ermee doorgaat zonder overleg. Ik betreur dat de gewesten niet betrokken werden bij de verdere uitwerking en ook niet, wat ik nog liever zou hebben, voordat de beslissing werd genomen.

Ik wil onderstrepen dat ik verkies om via een goed afgestemde instrumentenmix maximale resultaten te behalen, in overleg en samenwerking met alle betrokken overheden enerzijds en met de industrie anderzijds. Op dit ogenblik is het moeilijk in te schatten welke impact de nieuwe heffing zal hebben op de te behalen doelstellingen van het Vlaamse milieubeleid. Net zoals

voor de in oktober aangekondigde verpakkingsheffing heb ik ook nu niet de informatie om daar zinnige dingen over te zeggen.

Via het intergwestelijk samenwerkingsakkoord inzake preventie en beheer van verpakkingsafval zijn in België tot nu toe de beste resultaten behaald in de Europese Unie, ter uitvoering van de Europese verpakkingsrichtlijn. We zijn dus Europees en zelfs wereldkampioen. Ook inzake specifieke verpakkingen zoals kassazakken worden al spectaculaire resultaten geboekt via de campagne die door Fedis is opgestart in samenwerking met de gewesten. Dat gebeurt op vrijwillige basis en vloeit voort uit de preventieplannen inzake verpakkingsafval, zoals opgenomen in het intergwestelijk samenwerkingsakkoord inzake preventie en beheer van verpakkingsafval. Het instellen van een heffing is hiertoe niet noodzakelijk gebleken.

Ik verkies meer overleg en samenwerking met de betrokken actoren, om op die manier de doelstellingen van het milieubeleid te realiseren en een draagvlak te creëren. Dat is wat ik elke dag probeer te realiseren. Ik heb geen lessen, laat staan wijze raad te geven over wat het federale niveau al dan niet moet doen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, u hebt eigenlijk geen antwoord gegeven op mijn vraag of u deze gang van zaken hebt aangekaart tijdens een interministeriële conferentie, zoals u eigenlijk had beloofd in antwoord op mijn interpellatie. Hebt u dat aangekaart of hebt u dat niet laten agenderen?

Minister Kris Peeters: Er is daarover gesproken op het interministerieel comité, waarbij we een aantal elementen hebben aangebracht.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, u hebt de link gemaakt met de afspraken die zijn gemaakt met Fedis over de reductie van de wegwerpzakken.

In maart 2006 heb ik een vraag gesteld, omdat Fedis op dat moment problemen had met het feit dat de engagementen wel genomen waren, maar er vanuit de gewesten onvoldoende ondersteuning kwam om het gebruik van de wegwerpzakken af te bouwen.

U hebt toen geantwoord dat u zou kijken hoe het staat met de andere gewesten, maar dat het Vlaamse Gewest al het mogelijke deed om de engagementen na te komen.

Naar aanleiding van de aangekondigde federale taks, hoorde ik de vertegenwoordiger van Fedis verklaren dat de federatie net van plan was om een grote campagne te

voeren om de zakjes te liquideren. Betekent dat dat de engagementen correct worden nageleefd? Dat was halverwege vorig jaar nog niet het geval. Mijnheer de minister, hebt u daar nieuwe informatie over?

Minister Kris Peeters: Ik denk dat de heer Velge van Fedis dat op de radio heeft gezegd, maar ik kan daar niet zomaar op antwoorden.

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat er een vraag over wordt ingediend.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over onderzoek naar de schadelijkheid van kunststofmatten en kunstgrassen

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag is de opvolging van een vraag die ik vorig jaar heb gesteld naar aanleiding van de verontrustende berichtgeving in Nederland over de schadelijkheid van kunststofmatten en kunststofgrassen.

Bepaalde kunstgrassen en schokdempende tegels zouden uit oude autobanden vervaardigd worden en zo een gevaar vormen voor de gezondheid van spelende kinderen die stukjes van deze producten zouden innemen.

Alle collega's onderschreven het belang van een onderzoek in Vlaanderen, te meer omdat veel gemeentebesturen, scholen en sportclubs gebruik maken van kunstgrassen en kunststoftegels.

Mijnheer de minister, u kondigde aan dat uw administratie een onderzoek voerde naar de blootstellings- en effectgegevens, om de impact van PAK's in Vlaanderen te achterhalen. U zou dan een rapport in handen moeten krijgen, waaruit zou moeten blijken of een aanpassing van lopende en/of geplande monitoringprogramma's noodzakelijk is.

Ook de Vlaamse minister van Sport wilde de resultaten van het Nederlandse onderzoek afwachten vooraleer maatregelen zouden worden genomen. Hij was echter ook enigszins bezorgd over het Nederlandse onderzoek.

De OVAM heeft in 2005 initiatieven genomen met betrekking tot de mogelijke gevaren van PAK's in

kunststofgras of kunststofmatten. Ze stelde een onderzoek in waarbij de producenten ten laatste tegen oktober 2006 zouden moeten aantonen of hun product voldoet aan de criteria uit de VITO-studie en VLAREA. Uiteraard ligt het niet in mijn bedoeling om paniekvoetbal te spelen. Het is echter wel aan de Vlaamse Regering om duidelijk te communiceren indien er wel aanwijzingen zijn dat er mogelijke gevaren schuilen in het innemen van stukjes kunststofgras of schokdempende tegels.

Zijn er ondertussen al resultaten van het Nederlandse onderzoek? Is het rapport van het onderzoek naar de blootstellings- en effectgegevens van PAK's dat door uw administratie werd verricht, al afgerond? Wat zijn de bevindingen? Werden op basis daarvan inmiddels beleidsmaatregelen genomen? Hebben alle producenten die u hebt aangeschreven, de onschadelijkheid van hun product kunnen aantonen? Op welke manier zullen diegenen die niet zijn ingegaan op de vraag van de OVAM om de onschadelijkheid aan te tonen, worden gevolgd? Wordt er ter zake een interventie van de federale regering verwacht, met betrekking tot het productenbeleid? Wat dat betreft, is er immers nog heel wat werk aan de winkel. Op welke manier moet nu voort worden gecommuniceerd ten behoeve van diegenen die eventueel een schadelijk product hebben aangekocht?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Deze zorg is ongetwijfeld terecht. Mocht het niet zo zijn dat dit product erg schadelijk is, is dit misschien de oplossing voor het overschot van afvalbanden op landbouwbedrijven. Men kan die gebruiken voor kunststofgrasvelden.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Dan moeten ze nog wel worden opgehaald. *(Gelach)*

Dat zou dan gratis moeten gebeuren.

In Nederland is er inderdaad een onderzoek gevoerd naar de gezondheidsrisico's van rubbergranulaat. Het RIVM, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, is tot de conclusie gekomen dat PAK's inderdaad in geringe mate kunnen vrijkomen uit rubbergranulaatkorreltjes in kunstgrasvelden, maar op basis van de beschikbare gegevens lijkt dit geen aanleiding te geven tot een gezondheidsrisico. Ook voor di-ethylhexylftalaat – afgekort DEHP – als representant van de groep weekmakers is er voor orale blootstelling geen gezondheidsrisico. Voor de andere chemische stoffen die in rubbergranulaat kunnen voorkomen, ontbreekt het aan gegevens om het gezondheidsrisico te kunnen schatten. Daar er voor PAK's als meest schadelijke component in rubbergranulaat geen gezondheidsrisico is, lijkt het on-

waarschijnlijk dat dit voor andere stoffen wel het geval zou zijn.

Uit het onderzoek naar nitrosaminen en rubbergranulaat kon worden geconcludeerd dat bij het luchtonderzoek boven de kunstgrasvelden geen aantoonbare hoeveelheden nitrosaminen vrijgegeven bleken te zijn. Het materiaalonderzoek toonde aan dat nitrosaminen slechts in geringe mate uit rubbergranulaat kunnen worden vrijgemaakt. Tijdens het sporten op met rubbergranulaat ingestrooide kunstgrasvelden is bijgevolg geen gezondheidsrisico te verwachten als gevolg van een blootstelling aan nitrosaminen.

In de zomer van 2006 ontvingen we van VITO het eindrapport van de inventarisatiestudie 'Evaluatie van de blootstelling aan PAK's'. In deze studie werd de blootstelling van de Vlaamse bevolking aan PAK's via het milieu berekend en geschat op basis van de beschikbare gegevens met betrekking tot opname van PAK's via inhalatie, zowel in het buiten- als in het binnenmilieu, via bodemdeeltjes in het buitenmilieu, via stofdeeltjes in het binnenmilieu en via de voeding. Er werd gebruik gemaakt van zowel de in dit project gemodelleerde gegevens – op basis van VMM- en OVAM-gegevens – als de in het kader van dit project gemeten waarden van PAK's in luchtstalen. De modellen werden zo veel mogelijk getoetst aan de beschikbare gegevens. Hierbij is het belangrijk op te merken dat voor een exacte berekening van de blootstelling aan PAK's, en dit voornamelijk voor afgeleide PAK's, nog heel vaak moet worden uitgegaan van veronderstellingen en er moet worden omgegaan met wetenschappelijke onzekerheden.

De in het rapport vermelde blootstellingsgetallen moeten bijgevolg als grootteordes worden geïnterpreteerd, en niet als absolute waarden. De berekende blootstelling voor Vlaanderen werd vergeleken met de schattingen van de totale blootstelling in het buitenland. De resultaten voor Vlaanderen liggen in de lijn van de resultaten uit het buitenland. De vergelijking is echter moeilijk, omdat het aantal internationale studies dat de totale blootstelling bekijkt, vrij beperkt is, omwille van de analytische onzekerheid met betrekking tot de meetbaarheid van bepaalde PAK-elementen in lucht en voeding, en omwille van de verschillen qua methodieken gebruikt voor de blootstellingsbepalingen.

De detailevaluatie van de resultaten toonde echter wel het belang aan van een aantal factoren. Zo is er de invloed van de bereiding op de gehalten in groenten. Wasen leidt tot significante reducties van gehalten. Voor wortelgewassen leidt schillen eveneens tot zeer belangrijke reducties. Ook de verdere bereiding reduceert de gehalten voor de hoger moleculaire PAK's. Grillen, roken, roosteren, bakken en frituren leidt echter tot een stijging van de concentraties in levensmiddelen.

Ook is er de invloed van het binnenmilieu in de blootstelling. Ondanks de gemiddeld niet hoger veronderstelde concentraties binnenshuis, kan het binnenmilieu, vooral door inademing, maar ook via stofinname, een significante bijdrage leveren, omwille van de langere blootstellingsduur binnenshuis dan buitenshuis. Bovendien kunnen bij een onvoldoende verluchting bepaalde activiteiten binnenshuis, zoals roken, koken en verwarming, een belangrijke toename van de blootstelling aan PAK's veroorzaken.

Door deze bevindingen wordt het belang van een goed binnenklimaat en de belangrijke rol van een efficiënte sensibilisering ter zake benadrukt. In dit kader wordt door de bevoegde administraties via brochures heel wat werk verricht. Voorbeelden zijn de brochures 'Gezond Wonen', uitgegeven door de dienst Milieu en Gezondheid van het departement LNE, en 'Wonen en gezondheid', uitgegeven door de afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Dan was er de vraag of alle producenten de onschadelijkheid van hun product hebben kunnen aantonen. De OVAM heeft de verdelers van bedekkingsmaterialen voor sportvelden op basis van afvalstoffen in 2006 aangeschreven. De OVAM heeft de verdelers gevraagd aan te tonen dat het milieuonderzoek is opgestart. Eén producent heeft de onschadelijkheid reeds aangetoond en kreeg de toelating om de afvalstof af te zetten als paardensportbodemp. Bij contactname hebben twee producenten beloofd om eerstdaags de rapporten van het milieuonderzoek op te sturen. Voor de verdelers die tot nog toe geen enkele respons gaven op onze vraag inzake het milieuonderzoek, beschouwen we het verdere gebruik van afvalstoffen als bedekkingsmateriaal op sportvelden als een illegale toepassing. In dat geval zal de OVAM de nodige stappen zetten.

Momenteel verwachten we nog geen interventie van de federale regering. In eerste instantie wil de OVAM nagaan welke bedekkingsmaterialen op basis van afvalstoffen voldoen aan de criteria van de VITO-studie. Vervolgens wil de OVAM overleg plegen met de federale overheid om tot onderbouwde milieunormen te komen voor bedekkingsmaterialen voor sportvelden.

De communicatie ten behoeve van diegenen die eventueel een schadelijk product hebben aangekocht, kan slechts gebeuren nadat minstens de eerste van de volgende stappen is afgerond. Ten eerste: de beoordeling van nieuwe onderzoeksresultaten over de verdelers van bedekkingsmaterialen in Vlaanderen en de Nederlandse studie inzake rubber in kunststofmatten en kunstgras. Ten tweede: overleg tussen de regionale en federale bevoegde overheden over milieu- en gezondheidsaspecten. Ten derde: een consensus bereiken over de eventuele schadelijkheid van de bedekkingsmaterialen. Ten slotte: het opstellen van een wettelijk toetsingskader voor het gebruik van bedekkingsmaterialen voor sportvelden.

Dit alles is opgestart of word van zeer nabij gevolgd.

De voorzitter: Mevrouw Van de Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, ik ben blij met uw antwoord. Uw antwoord over het Nederlandse onderzoek was enigszins geruststellend. Het bericht erover was vrij alarmerend. We moeten echter zeker waakzaam zijn wat die PAK's betreft. U hebt ook een zeer goede indruk gegeven met betrekking tot het onderzoek dat u verder voert en het contact dat wordt opgenomen met de producenten. Ook wat de kunststofgrassen op sportvelden betreft, zijn uw initiatieven zeer goed. Ik wil aankondigen dat ik dit dossier voort zal volgen. Ik vind het immers zeer belangrijk. Zo worden speeltuinen verplicht kunststoftegels te gebruiken. Het is zeer belangrijk ook oog te hebben voor de gevaren hiervan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het opvullen van beekvalleien met grondoverschot

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, met een reeks getuigenissen van tal van lokale milieuverenigingen, hebben de Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt onlangs de problematiek van de legale en illegale ophoging van grond in beekvalleien aan de kaak gesteld. Het is de overtuiging van de organisaties dat de bufferende functie van de beekvalleien door het opvullen met dat grondoverschot verloren gaat. De overstromingen en de waterrellende van morgen worden volgens hen zo vandaag georganiseerd.

Ze zijn dan ook de mening toegedaan dat de lokale overheden moeten ophouden met het verlenen van vergunningen voor het volstorten van beekvalleien en natuurgebieden en dat de overtreders strenger moeten worden aangepakt. Ze zijn tevens van oordeel dat de getroffen gebieden ook moeten worden gesaneerd. De kritiek van de milieuorganisaties in deze problematiek is pertinent. Overal in Vlaanderen worden immers beekvalleien, vochtige graslanden, vennen en natuurgebieden volgestort met afval, overschot van grond en steenpuin. Soms gebeurt dit met de toestemming van de lokale overheden. Heel vaak gaat het echter ook om illegale ophogingen van grond. In bepaalde regio's gaat het om

landbouwers en privé-eigenaars die geen blijf weten met oogstresten, steenuin of ander afval. Zij beschouwen die oeverzones, vennen en poelen eigenlijk als de ideale stortplaats voor het dumpen van hun afval. In andere regio's doet men actief aan grondverzet met het oog op een intensiever landgebruik, vooral dan voor de landbouw. Vaak zijn die grondoverschotten afkomstig van grote infrastructuurwerken, waarbij aannemers op zoek gaan naar goedkope berging. Die aannemers komen vaak terecht bij privépersonen en landbouwers die een gemakkelijke oplossing zien om hun eigen waterprobleem aan te pakken. Zo zijn landbouwers vaak zelf vragende partij voor de ophoging van natte laaggelegen weilanden, met het oog op een intensiever landgebruik.

In mijn streek, meer bepaald in Lichtervelde, werd heel recent een gigantische lading aarde van een afgegraven heuvelkam in de Huwijnbeekvallei in Hoogde gedumpt. In die gemeente is die hoop ondertussen bekend onder de naam 'nieuwe Gidsberg'. Die berg werd gedumpt in natte weilanden, in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Omdat de gemeente Lichtervelde een stedenbouwkundige vergunning heeft verleend voor die ophoging, is de kans groot dat deze laaggelegen weilanden voorgoed zullen verdwijnen, en samen daarmee hun waterbergende functie.

Bij sterke regenval zal het water nog sneller naar de beek stromen. Als die het overtollige water niet kan slikken, zal dit verder stroomafwaarts blijvend overstromingen veroorzaken in het centrum van Lichtervelde. Deze gemeente stond begin juli 2002 nog volledig onder water. De massale ophogingen zullen het overstromingsrisico in de toekomst nog vergroten.

In vele gevallen wordt er voor het opvullen van beekvalleien echter geen stedenbouwkundige vergunning aangevraagd. Waar dat wel gebeurt, gaat de betrokken overheid vaak in de fout. Elk initiatief waarvoor er een vergunning vereist is, moet eigenlijk aan een watertoets worden onderworpen, net om het risico op wateroverlast terug te dringen. Dat gebeurt echter heel vaak niet. De totaalimpact van het verlies aan ruimte voor water mag niet worden onderschat. Die vele kleine verliezen aan ruimte voor water veroorzaken samen immers een grote impact op de versnelde afstroming benedenstrooms. Dit doet het overstromingsgevaar gevoelig toenemen. In de praktijk gebeurt een compensatie niet of nauwelijks. De watertoets blijft nog te vaak dode letter. De besturen die de vergunningen toch verlenen, moeten inderdaad beseffen dat ze op die manier de overstromingen en de waterellende van morgen zelf mee organiseren.

De ophogingen gaan doorgaans ook gepaard met reliëfwijzigingen. Ook daarvoor is een stedenbouwkundige vergunning vereist. Vaak komt die ophoging illegaal tot stand, wordt er geen vergunning gevraagd. Hiertegen wordt niet altijd even adequaat opgetreden. Illegale

ophogingen worden zeker niet permanent opgespoord of vastgesteld in processen-verbaal door de bevoegde ambtenaren. Dit heeft trouwens niet alleen een nefaste invloed op de waterhuishouding. Ook de natuur heeft er vaak heel zwaar onder te lijden. Bovendien is het vaak helemaal niet duidelijk hoe zuiver de opgehoogde gronden zijn. Om de verspreiding van verontreinigende grond tegen te gaan, is sinds 2004 de grondverzetregeling van kracht. Die bepaalt dat, wanneer grond van mogelijk verontreinigende percelen wordt verzet of in grote hoeveelheden wordt uitgegraven, de bouwheer moet onderzoeken of de uitgegraven grond verontreinigd is.

Mijnheer de minister, is de problematiek van de legale en illegale ophoging van grond in beekvalleien u bekend, en in welke mate neemt u de ter zake door de milieuorganisaties geuite kritiek ernstig? Overweegt u maatregelen opdat de getroffen gebieden zouden worden gesaneerd? Bent u van plan maatregelen te nemen opdat stedenbouwkundige ambtenaren strenger zouden toezien op reliëfwijzigingen als gevolg van ophogingen en actiever overtredingen zouden opsporen? Welke maatregelen overweegt u te nemen opdat de watertoets bij het verlenen van vergunningen strikter zou worden toegepast? Worden er maatregelen overwogen opdat de grondverzetregeling nauwkeuriger zou worden toegepast en de aangevoerde hoeveelheden aarde de normen uit de vergunning niet zouden overschrijden?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Hostekint volledig. Onlangs heb ik een gelijkaardig dossier onder ogen gekregen in de regio waar ik woon. Daar heeft ook een ophoging plaatsgevonden. Bovendien bestaat er nu het voornemen om in bebouwing te voorzien. Ik heb de foto's en kaarten ter illustratie en duiding meegebracht. De beide foto's gaan over een overstromingsgebied in de buurt van de Nete.

Minister Kris Peeters: En u hebt een klacht ingediend?

De heer Rudi Daems: Neen, toch niet. Ik vond het echter een treffend voorbeeld. Ik las de vraag van mevrouw Hostekint en wou u daarover een bijkomende vraag stellen.

Mijnheer de minister, voor alle duidelijkheid wil ik opmerken dat het niet uw bevoegdheid is om al dan niet te oordelen over de ophoging of over de verkavelingsvergunning, maar ik gebruik dit geval als voorbeeld. Het betreft een gebied in de Netevallei. Aan de hand van de rondgedeelde foto's kunt u de situatie van 2003 en de recente situatie met elkaar vergelijken. U ziet dat men bezig is met een ophoging in een, naar mijn mening, potentieel overstromingsgebied. Het is de

bedoeling om de grond later te verkavelen. De ophoging zelf is niet vergund, de verkaveling wel. Ik heb ter illustratie van dit alles ook twee kaartjes laten ronddelen. U ziet hetzelfde gebied, maar u merkt dat het overstroombaar gebied werd uitgebreid. Ik veronderstel dat dit door de administratie gebeurde, maar ik weet niet om welke reden. Ondertussen werd een van de twee gevraagde verkavelingen verleend. Dat is op zich al vrij absurd.

Ik wil u echter vragen of het niet mogelijk is om op een of andere manier te zorgen voor een verankering van de kaarten via uw eigen wettelijke mogelijkheden van het decreet Integraal Waterbeleid of via de mogelijkheden van uw collega, de minister van Ruimtelijke Ordening. We zullen nog dikwijls op dit soort toestanden botsen, zeker zo lang de kaarten indicatief worden gebruikt. In Nederland heeft men in het licht van het klimaatbeleid gezegd dat er meer moet worden overgestapt op het effectief zoneren van heel watergevoelige gebieden, zeker als het gaat om plaatsen die voor een eventuele bebouwing in aanmerking komen. Ik wil hier op een andere keer zeker ook over in debat treden met minister Van Mechelen.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben de eerste om te zeggen dat reglementeringen nageleefd moeten worden en dat er handhaving moet zijn. In deze gaat het blijkbaar om een georkestreerde campagne om legale en niet-legale grondaanvoer te signaleren. Het is al te gemakkelijk om de landbouwsector te viseren. Ook in mijn regio komen er valleien voor. Meestal is het zo dat aannemers aan een landbouwer vragen om tijdelijk bepaalde gronden te stoceren in het licht van infrastructuurwerken. Ik zou toch met de nodige voorzichtigheid over deze zaken spreken.

Als het de bedoeling is om verkavelingen uit te breiden of te realiseren, dan moet dat natuurlijk wel bekeken worden. Volgens artikel 99 van het decreet Ruimtelijke Ordening moet een reliëfwijziging inderdaad worden aangevraagd. Er staat echter ook de term 'aanmerkelijk' bij. Ik vraag me af wat een aanmerkelijke wijziging van het reliëf is. Dat zou verduidelijkt moeten worden.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Matthijs, ik onderbreek u even voor een technische toelichting. In tegenstelling tot de gangbare praktijk binnen de administratie, gesteund op enige decretale regelgeving, neemt men aan dat een reliëfwijziging met 70 centimeter vergunningsplichtig is. Juridisch is dat niet juist, want juridisch is alles vergunningsplichtig. Als er een reliëfwijziging wordt aangevraagd in bouwzones, maakt de rechtbank dus zelf een onderscheid en moet er sprake zijn van een substantiële reliëfwijziging om de vergunningsplicht noodzakelijk te maken. Als het natuurlijk om een reliëfwijziging in een natuurgebied, een groengebied of

een landbouwgebied gaat, is elke millimeter die veranderd wordt in het reliëf vergunningsplichtig.

De heer Rudi Daems: Ik wil nog even kort reageren, want het is niet mijn bedoeling om de landbouwsector te viseren. Laat dat duidelijk zijn. Ik wil alleen maar een link leggen met het integraal waterbeleid. De heer Lachaert duidt inderdaad heel duidelijk de wetgeving inzake ruimtelijke ordening, maar ik wou erop wijzen dat het aan de ene kant de bedoeling is om meer ruimte te creëren voor rivieren en dat er aan de andere kant nog vergunningen worden verleend. In het concrete geval van Hulshout geldt dat zeker voor een van de twee delen, waar er een ophoging gebeurt in het licht van een verkavelingsvergunning, zonder bouwvergunning voor de ophoging. Dat gebeurt bovendien in een gebied dat overstromingsgebied is, zoals een aantal jaren geleden is gebleken. De toekomstige bewoners zullen met problemen te kampen krijgen. Dit is onverstandig beleid. Ik vraag daarom of we niet meer kunnen doen met de informatie waarover we beschikken zoals de kaarten van overstroombare gebieden. Het kan een sterker instrument zijn bij de watertoets.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mevrouw Hostekint, uw vraag over het uitvaardigen van maatregelen zodat de stedenbouwkundige ambtenaren strenger toezien op reliëfwijzigingen, valt voornamelijk en bijna uitsluitend onder de bevoegdheden van de minister van Ruimtelijke Ordening.

Mijnheer Daems en mevrouw Hostekint, ik maak er geen probleem van om samen met mijn collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening eens te bekijken hoe we beide aspecten die u aanhaalt kunnen bekijken. Ik verneem dat u volgende week een gelijkaardige vraag aan mijn collega-minister stelt. Ik zal hem er al even over aanspreken.

Dames en heren, over de problematiek van de legale en illegale ophoping kan ik vertellen dat als een ophoging legaal is, ik ervan uitga dat er geen probleem is. Ik neem aan dat het huidige regelgevende kader, waaraan recent nog de watertoets werd toegevoegd, voldoende streng is om enkel die ophogingen te vergunnen die bouwkundig en milieutechnisch acceptabel zijn. De heer Lachaert maakte trouwens een correcte technische opmerking over het onderscheid tussen een ophoging van meer of van minder dan 70 centimeter.

Daarnaast is het mogelijk dat een ophoging illegaal is, omdat ze een inbreuk vormt op een of meer decretale regels. In eerste instantie zal dan veelal de gemeentelijke milieuambtenaar of stedenbouwkundige ambtenaar moeten optreden. In zoverre de ophoging een inbreuk vormt op het afvalstoffendecreet of het bodem-

saneringsdecreet, en de inbreuk aan de OVAM gesignaleerd wordt, wordt de zaak overgemaakt aan de afdeling Milieu-inspectie voor verder onderzoek. De Milieu-inspectie neemt dan de nodige maatregelen om bij een illegaal gebruik de toestand van voor de inbreuk te herstellen. Indien de ophoging een overtreding vormt op de stedenbouwkundige regelgeving, dienen de daarvoor bevoegde diensten op te treden. Zoals u weet, vallen die onder de bevoegdheid van mijn collega.

Vanuit de werking van de Milieu-inspectie en eventueel in overleg met de bevoegde parketten, kunnen de nodige maatregelen worden opgelegd. Ambtshalve kan de OVAM op basis van artikel 37 van het Afvalstoffen-decreet enkel optreden indien er een overtreding werd vastgesteld die een risico voor mens en natuur inhoudt. Indien op basis van een oriënterend bodemonderzoek wordt vastgesteld dat er een ernstige aanwijzing is voor een ernstige bedreiging, wordt dit dossier verder opgevolgd binnen het Bodemsaneringsdecreet.

We hebben het deze voormiddag al over de watertoets gehad bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken. U weet dat de watertoets door verschillende vergunningverlenende overheden moet worden toegepast bij het afleveren van vergunningen. Ik ga even dieper in op een aantal elementen die tot mijn bevoegdheid behoren.

Wat de richtlijn reliëfwijziging in de watertoets betreft, dient in de volgende gevallen advies gevraagd te worden aan de VMM, afdeling Water: indien het terrein afwatert naar een waterloop van categorie 1 en mogelijk of effectief overstromingsgevoelig is; indien het terrein afwatert naar een waterloop van categorie 1, in erosiegevoelig gebied ligt en de oppervlakte van de reliëfwijziging minstens 0,1 hectare bedraagt; indien het terrein afwatert naar een waterloop van eerste categorie en de reliëfwijziging voor een significante bijkomende afvoer zorgt; of indien de aanvraag uitgaat van de provincie.

Sinds september 2006 werden slechts tien aanvragen ontvangen die handelden over een reliëfwijziging van een perceel, de ophogingen in functie van een woning niet meegerekend. Er zijn dienaangaande dus weinig aanvragen.

Bij de advisering wordt gekeken of de ophoging negatieve effecten kan hebben. Volgende vragen worden daarbij gesteld. Wordt het waterbergend vermogen aangetast bij ophoging in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied? Verhindert de ophoging de afwatering van de naburige percelen? Kan de ophoging van het perceel resulteren in afstromende modder bij hevige regenval? Kunnen door de ophoging belangrijke natuurwaarden verloren gaan? In het laatste geval wordt subadvies gevraagd aan het Agentschap voor Natuur en Bos.

Er wordt gestreefd naar een maximaal behoud van de waterbufferende capaciteit van de vallei. Elke afname van deze capaciteit moet absoluut worden vermeden. Adviesaanvragen voor ophogingen van percelen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelige gebieden worden door de VMM, afdeling Water, dan ook ongunstig geadviseerd.

Wat betreft ophogingen in functie van een nieuw te bouwen constructie, kan in effectief overstromingsgevoelig gebied een gunstig advies gegeven worden indien de toekomstige constructie gelegen is tussen andere bestaande vergunde bebouwingen en deze locatie een harde bestemming heeft op het gewestplan, zijnde een industriegebied of woonzone. Hierbij wordt echter wel gesteld dat de verloren gegane waterbergingsruimte gecompenseerd wordt en dat de ophoging beperkt moet worden tot de bebouwing zelf. Het compenseren moet gebeuren in de onmiddellijke omgeving en moet minimum hetzelfde overstromingsvolume compenseren. Dat kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door een oppervlakkige afgraving op het terrein. Indien op het te bebouwen perceel een hoger gelegen gebied voorkomt, dan wordt geadviseerd om de inplanting van de woning te veranderen naar dit hoger gelegen gebied, zodat een ophoging niet nodig is.

De watertoets bewaakt het ophogen van valleien dus maximaal. Het uiteindelijke verlenen van de stedenbouwkundige vergunning blijft echter steeds de bevoegdheid van de bevoegde vergunningverlenende overheid.

Artikel 50 van het huidige Bodemsaneringsdecreet voorziet in strafbepalingen bij het niet naleven van verplichtingen tot uitvoering van decretale bodemonderzoeken en bodemsaneringen, bij het niet naleven van opgelegde gebruiksbeperkingen, voorzorgsmaatregelen en veiligheidsmaatregelen. Het niet naleven van de verplichtingen bij grondverzet werd echter niet opgenomen in deze lijst van misdrijven. Dit betekent dat er weliswaar verbaliseringsartikelen voorhanden zijn, maar dat hier geen strafbepalingen tegenover staan.

Uit de evaluatie van de grondverzetregeling in 2005 bleek dat dit als een lacune werd ervaren. In zijn aanbevelingen was de OVAM duidelijk. Om de grondverzetregeling handhaafbaar te maken, dienden strafbepalingen in het bodemsaneringsdecreet te worden opgenomen. Verder was het aangewezen om over te gaan tot een verduidelijking van de plichten. Hieraan wordt reglementair tegemoetgekomen. In het nieuwe Bodem-decreet dat recent door het Vlaamse Parlement werd goedgekeurd, voorziet artikel 173 erin dat overtredingen van de grondverzetregeling ook kunnen worden bestraft.

Verder wordt ook een herziene grondverzetregeling – VLAREBO, hoofdstuk X – voorbereid met een verduidelijking van de verschillende verplichtingen. Hier-

bij zal worden vastgelegd wie een technisch verslag in opdracht moet geven, wie een bodembeheerrapport moet maken, welke informatie de vervoersdocumenten moeten bevatten enzovoort. In dit voorstel zijn dus dergelijke onduidelijkheden niet meer voorhanden. De handhaving en administratieve opvolging wordt op die manier sterk vereenvoudigd.

In het Milieu-inspectieplan 2007 van de afdeling Milieu-inspectie werd in geen specifieke actie voorzien voor de controle op de grondverzetregeling bij de bouwheer. De afdeling Milieu-inspectie treedt natuurlijk wel op wanneer ze klachten ontvangt over het volstorten van beekvalleien met afval, overschot van grond en steenpuin. In dit geval wordt de overtreder geverbaliseerd, wordt de oorsprong van de afvalstoffen nagegaan en worden de nodige maatregelen opgelegd om de toestand te regulariseren.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Volgende week zal ik deze problematiek ook voorleggen aan minister Van Mechelen.

De heer Patrick Lachaert: Het zou een oplossing zijn als met enig gezond verstand de feitelijke situatie van het overstromen op de gewestplannen zou worden aangeduid. Dat zou wel financiële gevolgen hebben voor het gewest. Als een bouwzone niet mag worden bebouwd, zal het Vlaamse Gewest een vergoeding moeten betalen. Het is dus in de eerste plaats een kwestie van geld. Dit is een eenvoudige redenering, maar daar komt het op neer.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het behandelen van uitgegraven onbruikbare grond

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, jaarlijks wordt door de bouwbedrijven ongeveer 20 miljoen kubieke meter grond uitgegraven. Dat is niet niks. Een groot deel hiervan is bouwtechnisch onbruikbare klei en leem. Door middel van nieuwe technieken waarbij de klei- en leemhoudende grond wordt verbeterd en gestabiliseerd door menging met kalk of cement, is het echter mogelijk om deze bouwtechnisch onbruikbare grond om te vormen tot een volwaardig alternatief voor zand dat gebruikt kan worden voor ophogingen, aanvullingen en funderingen.

Volgens de Vlaamse Confederatie Bouw kan de grondrecyclage op de bouwplaats zelf gebeuren, waardoor het

transport met tien percent kan dalen. De uitgegraven grond moet niet meer worden afgevoerd en het opvulzand niet meer aangevoerd. Een miljoen kubieke meter gerecycleerde grond doet het transport op jaarbasis met 100.000 ritten verminderen. Bovendien is het dankzij grondrecyclage mogelijk om de ontginning van opvulzand te verminderen, wat leidt tot een meer duurzame ontginning van de zand- en grindgroeven in Vlaanderen. Het levert dus alleen maar voordelen op. Minder vrachtwagens op de weg, minder CO₂-uitstoot en minder ontginning van grind- en zandgroeven.

Mijnheer de minister, wat zult u doen om grondrecyclage te stimuleren? Hoeveel grond wordt er momenteel in Vlaanderen reeds gerecycleerd tot bouwtechnisch bruikbaar materiaal voor ophogingen, aanvullingen en funderingen?

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Huybrechts, we zijn op werkbezoek geweest in de Gentse Kanaalzone, bij SITA en Shanks, waar er een schitterende installatie staat die doet wat u beschrijft. Per vak grond die wordt aangevoerd per infrastructuurwerk, wordt alles gerecycleerd en gebracht tot bijna neutrale achtergrondwaarden, waardoor die volledig herbruikbaar wordt.

De heer Pieter Huybrechts: Dat klopt. Mijn vraag is in welke mate dit kan worden gestimuleerd.

De heer Patrick Lachaert: Vroeger was dat het bedrijf De Paepe waar alles op een hoop werd gegooid, waardoor terrils ontstonden zoals in Noord-Frankrijk en de mijnstreek. Nu wordt alles mooi gerecycleerd.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik ben daar ook geweest en dat is erg indrukwekkend. Het is een nieuwe tak die zich dynamisch aan het ontwikkelen is.

De recyclage ter plaatse van uitgegraven grond is enerzijds afhankelijk van bouwtechnische eisen en anderzijds van milieutechnische criteria. Indien er geen milieutechnische beperkingen zijn, heeft de aannemer of bouwheer zelf de keuze hoe hij de uitgegraven grond wil gebruiken. Indien hij kiest voor het gebruik ter plaatse, worden de administratieve verplichtingen volgens de grondverzetsregeling weliswaar vereenvoudigd. In die zin kan binnen een kadastrale werkzone de uitgegraven grond ter plaatse worden hergebruikt. Het gaat dan om kleine uitgravingen van minder dan 250 kubieke meter, om een uitgraving van licht verontreinigde grond onder 80 percent van de bodemsaneringsnorm, en om een uitgraving van verontreinigde grond boven 80 percent van de bodemsaneringsnorm mits het volgen van een code goede praktijk en voor zover er geen bijkomende risico's voor bodem- of grondwater-

verontreiniging ontstaan. Deze laatste regeling geldt ook voor de zogenaamde lijntrajecten, waarbij over een langere afstand sleuven gegraven moeten worden.

Anderzijds wordt door de afdeling Land, Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen, kortweg ALBON, een studie uitgevoerd naar maximaal hergebruik van uitgegraven grond en afval ter vervanging van nieuwe delfstoffen. Door gronden te behandelen met ongebluste kalk kunnen klei- en leemgronden in situ worden verbeterd. Dit biedt de mogelijkheid om behandelde gronden opnieuw ter plaatse te gebruiken, zodat verwijdering door middel van storten wordt vermeden. OVAM heeft de VITO gelast om een studie uit te voeren naar de effecten van het bekalken van de bodem. Onder invloed van bekalking kan de uitloogbaarheid van metalen sterk worden beïnvloed.

De gegevens betreffende het gebruik van uitgegraven bodem worden in eerste instantie verzameld door de beide bodembeheerorganisaties, en dit op basis van de dossierafhandeling. Tweemaal per jaar worden deze gegevens overgemaakt aan OVAM. De laatste actualisering dateert van november 2006. Zo kan volgende informatie worden geschetst op basis van gegevens van april 2004 tot november 2006. Het volume van 62 miljoen kubieke meter dat in die periode het voorwerp was van technische verslagen, kreeg de toelating om als volgt te worden aangewend: 75 percent vrij gebruikt als bodem en 15 percent specifieke aanwending na bijkomend studiewerk; 5 percent van dit volume moest worden gereinigd.

Een indeling naar effectieve aanwending kan worden gegeven op basis van de bodembeherrapporten die na de voleindiging van de werken worden opgemaakt. Deze rapporten dienen als sluitende verzekering voor aannemer en gebruiker en zijn niet beschikbaar voor het volledige volume van het grondverzet. Informatie over de toepassingen van deze uitgegraven bodem is beschikbaar voor ongeveer 12 percent van de 62 miljoen kubieke meter: 87 percent daarvan wordt ingezet als bodem bij ophogingen en aanvullingen en 13 percent wordt ingezet als bouwstof voor dijken, bermen en funderingen.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Laat ons hopen dat we in die richting verder kunnen werken.

Het lijkt me logisch dat elke 15 kubieke meter die ter plekke gerecycleerd kan worden, twee vrachtwagens minder in het verkeer betekent: een vrachtwagen die geen grond moet afvoeren en een vrachtwagen die geen opvulzand moet aanbrengen. We hebben er alleen winst bij om dit systeem zo goed mogelijk uit te voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de behandeling in het nieuwe mestdecreet van champost afkomstig van champignonkwekerijen

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, conform artikel 2, definitie 8, van het nieuwe Mestdecreet wordt champost, een afvalproduct afkomstig van champignonkwekerijen, door de Mestbank beschouwd als dierlijke mest of, anders gezegd, als een verwerkt gehygiëniseerd eindproduct. Het gevolg hiervan is dat de champignonkweker een keuze moet maken. Ofwel heeft hij een ver- of bewerkingseenheid van dierlijke mest, ofwel is hij een landbouwer. Daar waar vroeger voor de afzet van champost een burenderegeling mogelijk was, is dit nu enkel nog het geval indien de champignonkweker kiest voor het statuut van landbouwer. Het gevolg daarvan is dan weer dat de champignonkwekers ook aan alle maatregelen die van toepassing zijn op landbouwers, zouden moeten voldoen, bijvoorbeeld ook de verplichting tot het nemen van stalen. Kiest de champignonkweker voor het statuut van ver- of bewerker, dan is er geen burenderegeling meer mogelijk. Daar waar in het verleden het vervoer van champost vrij kon gebeuren, zou dit nu ook alleen kunnen door een erkende vervoerder.

Iemand die thuis is in de champignonteelt, zal weten dat de kwekers het vandaag heel moeilijk hebben met de opkomst van de nieuwe kwekerijen in Polen en Rusland. Daar veegt men in heel veel gevallen de voeten aan alle eisen in verband met hygiëne en dergelijke, die hier gesteld worden. Men koopt zelfs de verouderde champignonkwekersinstallaties in Vlaanderen, verhuist die naar Polen of Rusland en kweekt daar champignons die worden ingevoerd in België of verkocht op de Europese markt. Onze champignonkwekers hebben het dus heel moeilijk.

Mijnheer de minister, in welke bepalingen van het nieuwe Mestdecreet vindt de Mestbank haar decretale basis voor deze handelswijze? Overweegt de minister om voor champost de oude regeling, waarbij met eigen vervoer een burenderegeling mogelijk was, opnieuw toe te passen? Zo niet, waarom niet?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik woon in een regio waar de champignonkwekerijen zich vroeger ondergronds in de mergelgrotten bevonden en tegenwoordig bovengronds. Het waren allemaal familiebedrijven. Tegenwoordig komen Polen als seizoensarbeiders champig-

nons plukken. De familiebedrijven staan door de buitenlandse concurrentie in toenemende mate onder druk.

Toen ik de vraag van de heer Callens zag, heb ik een overleg gehad met de sector. Deze mensen zijn niet meer met zoveel. Het gaat om een aantal familiebedrijven die deels seizoensarbeid als tewerkstelling realiseren. Er is blijkbaar reeds een overleg geweest tussen de sector van de champignonkwekers, de composteerdere en de Mestbank over deze problematiek. Iedereen, ook de Mestbank, is het erover eens dat voor de sector van de champignonkwekers er in het nieuwe decreet een uitzondering moet komen. Anders zijn de gevolgen niet te overzien, zo zeggen zij. De heer Callens heeft het probleem met de burenenregeling perfect uitgelegd.

Men wijst me er ook op dat de champignonsector al een flinke bijdrage levert in de mestverwerking, want bij de kwekerijen gaat er minder mest buiten dan erin komt. Dat heeft te maken met de zeer specifieke teelt. Ik sluit me daarom graag aan bij de vraag van de heer Callens om te weten hoe deze problematiek van het Mestdecreet dat we vorig jaar hebben goedgekeurd, zal worden opgelost.

Mijnheer de minister, als men tot een goede regeling komt, breng ik u en de leden van deze commissie ondergronds gekweekte champignons mee die zodanig uniek en lekker zijn, zoals u ze nog nooit hebt gegeten, dat u zult zeggen dat die kwekers bijkomend beschermd moeten worden.

De voorzitter: Mijnheer Peumans, dit wordt zeker in het verslag vermeld.

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Peumans daar nu al hartelijk voor danken. Ik ga ervan uit dat hij het heeft over de aanwezige commissieleden, en niet voor alle commissieleden.

Het is een heel belangrijke problematiek voor de mensen die actief zijn in deze sector. Champost werd in het verleden niet als dierlijke mest beschouwd maar wel als andere meststof. De burenenregeling voor andere meststoffen was mogelijk. De Europese Commissie evenwel heeft opgemerkt dat, vermits champost dierlijke mest bevat, het beschouwd moet worden als dierlijke mest. Volgens het nieuwe Mestdecreet zijn champignontelers niet aangifteplichtig als landbouwer omdat ze niet voldoen aan een van volgende criteria namelijk: een productie aan dierlijke mest groter of gelijk aan 300 kilogram P_2O_5 ; een tot het bedrijf behorende oppervlakte hebben groter of gelijk aan 2 hectare; een oppervlakte groeimedium hebben van minstens 50 are. Vermits champignons wetenschappelijk niet beschouwd worden als planten, valt hun voedingsbodem ook niet onder de definitie van groeimedium.

De tuinbouwsector kon zich in deze visie vinden op het landbouwoverleg met de Mestbank. Champignonkwekers zijn niet aangifteplichtig als producent van andere meststoffen, doch wel als bewerker/verwerker. Dit was in het verleden ook al het geval. Het is ook in die hoedanigheid dat zij mestverwerkingscertificaten zullen krijgen op basis van de hoeveelheid Vlaamse dierlijke mest die zij afvoeren naar niet-landbouwgebruik.

Volgens het nieuwe Mestdecreet is de burenenregeling voorbehouden voor het vervoer van op een exploitatie gelegen, in een bepaalde gemeente geproduceerde, dierlijke mest naar een andere exploitatie, die gelegen is in dezelfde gemeente of in een aangrenzende gemeente. Het vervoer van champost valt hier niet onder.

Wat het vervoer betreft, moeten champignontelers als niet-aangifteplichtige landbouwers een beroep doen op erkende voerders, waarbij de lichtste klasse A volstaat of zelf een erkenning als mestvoerder klasse A kunnen aanvragen. Indien zij zouden willen genieten van een burenenregeling, zou het Mestdecreet moeten worden aangepast. Gezien de recente goedkeuring en het feit dat het in het verleden ging om 50 burenenregelingen op 18.000, is dat niet mijn bedoeling. Het is echter aan deze commissie en het parlement om daarover te beraadslagen en te beslissen.

De heer Peumans verwijst terecht naar een recent overleg dat de sector op 6 februari 2007 had met de Mestbank. Tijdens dit overleg werd geconcludeerd dat het niet wenselijk was om als landbouwer in het mestverhaal te stappen, gezien de eventuele voordelen, zoals burenenregeling, niet opwegen tegen de eventuele nadelen. Indien champignonkwekers 'landbouwers' worden, moeten alle substraattransporten van de substraatbereider naar de champignonkweker voorgemeld, nagemeld en afgemeld worden door erkende mestvoerders of erkende verzenders en moeten mestafzetdocumenten of verzenddocumenten opgemaakt worden per transport. Vandaag volgt de Mestbank deze transporten niet op, gezien het transporten van niet-landbouw, namelijk substraatbereider, naar niet-landbouw, namelijk champignonkweker, betreft. Niet alleen de substraatbereiders maar ook de champignontelers waren van mening dat deze transportmeldingen niet gewenst zijn omwille van de administratieve meerlast en de financiële meerkost die dit met zich meebrengt.

Ik hoop dat dit antwoord voldoende is en we onze champignons verdiend hebben.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, uw antwoord is duidelijk. Ik denk echter dat de mensen daarmee op hun honger zullen blijven zitten. U weet net als ik dat het gemakkelijk is om te zeggen dat klas-

se A een eenvoudige vergunning is, maar ik denk niet dat de champignonkwekers zullen proberen die klasse A te bereiken voor wat het vervoer betreft. Ik hoop alleen maar dat u samen met de zeer bekwame mensen op uw kabinet, een oplossing vindt voor dat probleem.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het gevaar op de verspreiding van botulisme in de veestapel

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, deze vraag is ingegeven door het lezen van een artikel in het tijdschrift van het ABS, net zoals ook mijn actuele vraag over het transport van compost naar Frankrijk. Het is een van onze taken om dergelijke zaken hier ter sprake te brengen.

Ik ben geen expert inzake de verspreiding van infecties, en al zeker niet inzake de verspreiding van botulisme, maar uit het artikel in dat vakblad blijkt dat er inderdaad een probleem zou zijn wat betreft de verspreiding van onder meer botulisme bij onze veestapel. Men beweert dat sinds het ontstaan van grote oppervlakten natuur, de vogelpopulatie in onze streken enorm is gestegen, met als gevolg dat massaal uitwerpselen van deze dieren terechtkomen in graas- en maaiweiden. Niet alleen de bemestingsdruk van deze overbezetting is een probleem, maar het is blijkbaar eveneens zo dat er bij overpopulatie veel ziekten en een sterke besmettingsdruk van allerlei infecties aanwezig zijn. Hierdoor komen uiteraard meer besmette krengen in gras, hooi en kuilvoeder terecht. Ook het verslepen van kadavers vormt een ernstig gevaar. Vooral botulisme houdt groot gevaar in voor mens en dier. In een streek waar botulisme voorkomt, kan een kringloop ontstaan van besmetting langs uitwerpselen tot en met gecontamineerd kuilvoeder.

Bedrijven, die met deze zaak geconfronteerd worden, kunnen voor een enorm financieel probleem komen te staan. Volgens het artikel zou op sommige bedrijven de veestapel nu al serieus bedreigd worden. Er is echter in niets voorzien, op geen enkel niveau, om deze verliezen te vergoeden. In de sector eist men dan ook dat de overheid haar verantwoordelijkheid opneemt. Botulisme komt voort uit kadavers, waarvan de frequentie de laatste jaren toegenomen is, mede door de stimulerende acties om de trekvogels aan te trekken, luidt het. De sector wijst erop dat de overheid de bevolkingsdichtheid van de vogels verhoogt, onder andere door vogelrichtlijngebieden aan te

duiden en grote ontpolderings- en natuurprojecten uit te voeren. Volgens de sector moet diezelfde overheid dan ook maar haar verantwoordelijkheid opnemen en instaan voor de gevolgen. Men vraagt dat besmette bedrijven vergoed worden, eventueel via het Minafonds, en dat vaccinatie wordt toegestaan, zodat besmette bedrijven zich kunnen beschermen.

Mijnheer de minister, hoe analyseert u deze problematiek? Is het artikel een correcte weergave van de problematiek? Welke initiatieven kunt u binnen uw bevoegdheid nemen om hier een antwoord op te bieden?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, uw laatste vraag met betrekking tot preventieve maatregelen zoals vaccinatie is de bevoegdheid van de minister van Landbouw.

Ik heb mij voor uw vraag verdiept in deze materie en ik ben blij dat hier nog enige expertise aanwezig is bij sommige leden. Ik heb mij voor het technische aspect geïnformeerd bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek. Het ILVO heeft mij volgende informatie bezorgd. Botulisme wordt veroorzaakt door een neurotoxine geproduceerd door *Clostridium botulinum*, een grampositieve sporenvormende anaerobe bacterie. *Clostridium* is bijna overal te vinden. Deze anaerobe bacterie vermenigvuldigt zich in rottend materiaal, zoals kadavers, maar ook soms in kuilvoeder. Er zijn reeds meerdere toxines geïdentificeerd: A, B, Ca, Cb, D, E, F en G. Bij landbouwhuisdieren zijn voornamelijk type B, C en D verantwoordelijk voor ziekte en dood. Type B-toxine komt frequent voor in de grond in Noord-Amerika en is meestal de oorzaak van botulisme in deze streken. Volgens Notermans et alii (1979, 1981) kan *Clostridium* zich vermenigvuldigen in gras-silages, afhankelijk van de pH die te hoog is. Droog voordroogkuil heeft meestal een hoge pH.

Gevogelte wordt gezien als de vector die deze bacterie verspreidt over grote afstand. Type C- en type D-botulismetoxines zijn meestal afkomstig uit ontbindende karkassen. In het bijzonder pluimveemest wordt hierbij als een belangrijke oorzaak gezien, en dan specifiek pluimveemest die resten van kadavers bevat. In augustus 2006 werd in *The Veterinary Record*, een vakblad voor dierenartsen, gewezen op de verhoogde incidentie van botulisme geassocieerd met pluimveemest. Bij meer dan 90 percent van de botulismegevallen bij runderen en schapen, onderzocht door het betrokken laboratorium, was er direct of indirect contact geweest met dergelijke pluimveemest. Ik benadruk dat zuivere mest van pluimvee niet direct geassocieerd wordt met botulisme. Op bedrijven waar botulisme wordt vastgesteld, is het belangrijk om het type toxine te bepalen en op zoek te gaan naar de mogelijke oor-

zaak van besmetting. Indien er een gemeenschappelijke oorzaak zou worden gevonden, bijvoorbeeld pluimveemest, zou men kunnen denken aan preventie en voorlichting.

Botulisme kwam voor het eerst in België voor in 1970 en het toenemend aantal gevallen sindsdien is waarschijnlijk te wijten aan de thermische verontreiniging van oppervlaktewaters in combinatie met een gebrek aan zuurstof als gevolg van warmere weersomstandigheden. Er zijn voor zover bekend geen wetenschappelijke documenten die aantonen dat de toegenomen frequentie van botulisme het gevolg zou zijn van stimulerende acties om wilde trekvogels aan te trekken. Eventuele steunmaatregelen voor de landbouwsector vanuit het Minafonds zijn dan ook niet aan de orde. De kwestie van de vaccinatie is een diergeneeskundige problematiek.

Ik heb bijkomende informatie mee. Wie geïnteresseerd is in die publicaties, kan daarvoor bij mij terecht.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, ik heb heel wat bijgeleerd over botulisme. In het artikel in het landbouwtijdschrift wordt als oorzaak de toenemende vogelpopulatie aangehaald. Uit uw antwoord blijkt dat er geen rechtstreeks verband is.

De heer Patrick Lachaert: Als de kadavers met een net van het water worden geschept, vermijdt men dat er botulisme wordt veroorzaakt.

De heer Stefaan Sintobin: Blijkbaar heeft men bij het ABS veel experts, maar geen in botulisme.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
